

Kommunal- og distriktsdepartementet

PM-2018-28: Ny IA-avtale og anbefaling om utvidet egenmelding i staten

Forfatter Statens personalhåndbok – Personalmeldinger

Dato 2018-12-20

Publisert PM-2018-28

Sammendrag Til: Statsforvaltningen og Riksrevisjonen. Gjelder: Statens personalhåndbok pkt. 9.19.

Sist oppdatert ²⁰¹⁹⁻⁰¹⁻¹⁰

PM-2018-28

Dato: 20.12.2018

Til: Statsforvaltningen og Riksrevisjonen

Gjelder: Statens personalhåndbok pkt. 9.19

Hovedorganisasjonene på arbeidsgiver- og arbeidstakersiden i Norge har sammen med staten som arbeidsgiver og myndighetene ved Arbeids- og sosialdepartementet inngått en ny Intensjonsavtale om et mer inkluderende arbeidsliv (IA-avtale) for perioden 1. januar 2019 – 31. desember 2022. Avtalen har to nasjonale mål:

- Sykefravær: Sykefraværsprosenten skal reduseres med 10 prosent sammenlignet med årsgjennomsnittet for 2018.
- Frafall: Frafallet fra arbeidslivet skal reduseres.

For å støtte opp under målene for IA-avtalen, er partene og myndighetene enige om å løfte frem satsinger for forebygging av sykefravær og frafall og å målrette innsatsen mot lange og/eller hyppig gjentagende sykefravær.

De viktigste strukturelle endringene i den nye avtalen er at ordningen med IA-virksomheter opphører fra årsskifte og at NAV Arbeidslivssentre skal rette seg mot hele arbeidslivet. NAV Arbeidslivssenter sin bistand og kompetanse vil være et sentralt virkemiddel overfor virksomheter i IA-arbeidet. For å få bistand og støtte til arbeidet med IA-avtalens mål og innsatsområder på den enkelte arbeidsplass, kan virksomheter fortsatt inngå samarbeid med NAV Arbeidslivssenter. Det holder imidlertid med en dokumentert dialog mellom partene i den enkelte virksomhet før NAV Arbeidslivssenter yter bistand. Virksomhetene får beholde sin kontaktperson på NAV Arbeidslivssenter frem til de kan erstattes av nye digitale løsninger.

Sentrale aspekter ved den nye IA-avtalen:

- Ny avtale åpner for å diskutere sykelønnsordningen, men det blir ingen endringer i ordningen i avtaleperioden (med mindre partene er enige om det)
- Forebyggings- og tilretteleggingstilskuddet, som har ligget i tidligere IA-avtaler, er fjernet. De årlige midlene til tilskuddet er fordelt på de nye virkemidlene i avtalen.
- De nye virkemidlene skal i større grad rettes mot de bransjer/sektorer med størst utfordringer ved sykefravær/frafall. Det gjøres gjennom såkalte bransje-/sektorprogrammer. Bransjesatsingene skal ha egne mål og indikatorer og det skal testes ut ulike virkemidler, som er mer tilpasset den enkelte bransje.
- I avtalen etableres et nytt tilskudd til ekspertbistand forvaltet av NAV Arbeidslivssenter. Følgende føringer er gitt:
 - «For å støtte opp under arbeidet med å forebygge og redusere sykefravær på den enkelte arbeidsplass, skal det opprettes et tilskudd til ekspertbistand i enkeltsaker med lange og/eller hyppig gjentagende sykefravær. Tilskuddet begrenses til situasjoner hvor dokumenterte bedriftsinterne tiltak og andre offentlige støtteordninger er utprøvd, og hvor arbeidsgiver, NAV Arbeidslivssenter og den enkelte arbeidstaker er enige om at det er hensiktsmessig med ekstern ekspertbistand for å finne løsninger.»
- Det legges større vekt på at IA-arbeidet skal være kunnskapsbasert, følgeevaluert og rapportert på måloppnåelse.

Mer informasjon om avtalen på regjeringen.no.

Nærmere om egenmelding

I de tidligere IA-avtalene var retten til utvidet egenmelding knyttet til at virksomhetene etter enighet mellom de tillitsvalgte og arbeidsgiver tegnet en lokal IA-avtale. Ordningen med IA-virksomheter opphører, som nevnt over, fra årsskifte. Hvis den utvidede egenmeldingsordningen ikke er regulert på andre måter enn den lokale IA-avtalen, gjelder fra 1.1.2019 i utgangspunktet folketrygdlovens minstekrav. Den sier at egenmelding kan benyttes for opptil tre kalenderdager om gangen, maks fire egenmeldingsperioder i løpet av 12 måneder.

KMD ønsker å presisere at alle arbeidsgivere har mulighet til å operere med utvidet egenmeldingsordning innenfor arbeidsgiverperioden (de første 16 kalenderdagene i et sykefravær), og at lovens bestemmelse kun er et minimumskrav.

I ny IA-avtale oppfordrer organisasjonene virksomhetene til å videreføre ordningen med utvidet rett til egenmelding. KMD anbefaler de statlige virksomhetene å videreføre retten til utvidet egenmelding frem til 28. februar 2019 (slik den har vært i 2018). Det gir partene lokalt tid til å drøfte utvidet rett til egenmelding som ett av tiltakene i det systematiske sykefraværsarbeidet fremover.

Følgende står i avtalen om utvidet rett til egenmelding:

«Ordningen med utvidet rett til egenmelding har vært et godt og hensiktsmessig virkemiddel for å fremme dialog på arbeidsplassen og avlaste helsevesenet med hensyn til oppfølging av korttidssykefravær.

Partene i IA-avtalen foreslår at muligheten til å avtale utvidet rett til egenmelding presiseres i folketrygdloven. Det foreslås videre at det innføres en plikt for arbeidsgiver til å drøfte utvidet rett til egenmelding med de tillitsvalgte. Dette vil medføre at flere arbeidstakere enn i dag kan få mulighet til utvidet egenmelding.

Organisasjonene vil oppfordre tidligere IA-virksomheter til å videreføre ordningen med utvidet rett til egenmelding. Organisasjonene vil oppfordre virksomheter som ikke tidligere har hatt utvidet egenmelding til å vurdere denne ordningen.»

Etter fullmakt

Gisle Norheim statens personaldirektør

Oddbjørn Tønder

avdelingsdirektør
Eventuelle henvendelser: arbeidsgiverportalen